

mengilla que *clapa* sota els ponts, els miserables que dormen en cases construïdes amb llaunes de llard, la corrua de pobres de ---», Coromines (*La Mort de Joan Apòstol* II, p. 51): ni MLWagner (*Arg. Barc.*, 50) ni *AlcM* no suggereixen res de raonable com a explicació semàntica, i no obstant l'ús de l'irònic i eufèmic *klappendienst* 'dormida, estat del soldat que dorm' en argot militar alemany (Spitzer, *VRom.* I, 53), literalment 'servei de clapada' confirma la identitat amb 1): la idea pot combinar el factor onomatopèic ('clapoteig, ronqueig') amb la d'estar atroncat, convertint en un soc, en un fragment de pedra'; *clapada*, també 'acció de dormir'; *clapada* 'gros clap de determinada vegetació', p. ex. a les pinedes costeres de Malgrat-Pineda: «els pins --- del Màstec, els d'en Xurrillo, i tota la *clapada* dels de Santa Rita» (JCaralt, «La Veu de Malgrat», 1-VIII-1964); «vora els Sirantos hi ha una *plapada* que en diuen *la Feixa*» (Manyanet, Alt-Flamicell, 1957); *claparada*, potser mal oït o mal copiat per *clapareda*, com oc. (veg. supra).

Clapadissa: «travessarem prats de violers --- *clapadisses* de papallones blanques que xuclaven la mel sobrerera», EmVilanova, *Plorant y R.*, 180.9f. *Clapejar*, -at [1617, Miquel Agustí] «ab hòmens estesos a terra, fantàsticament *clapejats* d'ombra», NOLLER, *Notes de dolor*, 193; *neu plapejada* 'neu a claps' berg. (Vallcebre, 1932), *plapejat* 'el contrari d'*assenderat*' cap a Andorra (Arcavell, 1936). *Clapera* 'rodera de carro' (Segarra, *CostManc.* II, 81; Tàrr-Agramunt, *AlcM*) 'forat del jou', cerd. 'encaix en una pedra'; també Scheuermeier, *BhZRPb. (Begriff Höhle)* LXIX, 44n., 150n., 118, recollia l'acc. 'carril, rodera' a l'Aragó (junt amb 'forat' i 'desigualtat en un camí'), allegant que era el mateix que *clap* 'roca', amb la convexitat reemplaçada per la concavitat, amb la qual cosa em convenia ben poc, car em sembla una fórmula abstracta impròpia del pensar popular: reconec que no m'explico bé aquest significat, i em pregunto si no es tractarà més aviat del derivat d'una altra arrel: alguna cosa com *carbera *CARRUARIA, cf. *carruatge*?; o més aviat en relació amb *clavera* 'clot allargassat per plantar-hi arbres', REbr. i Llobr. (que *AlcM* aparta amb un *clauera* 'forat per a un clau' [?]); derivat, però, contaminat per *clap*.

Claperar; *claperol*; *claperós*; *claperot* (supra). *Clapejar* 'sonar els esclòps'; +*clapeig*: «quan ell entrava a estudi els dies de pluja, el mestre, del seu despatx estant, sentia el *clapeig* dels esclòps i pensava: —Ja és aquí el nen de la tenda», Coromines, *La Vida Austeras*, p. 52.27.

Clapissa [c. 1322:] *Llibre dels Privilegis de St. Mateu*, llegit 1961 a la capital del Maestrat: «moyló gros, antich, que està en una *clapissa*» (f° 217v); PCoromines (1898) «claper de rocs a sota d'un cingle, esllavissats de dalt» (anotat a Bassegoda); «caos de penyes, roques, pedres amuntades en espantós desordre que cobreixen grans extensions de terreny», Bosch de la Trinxeria (*Butll. Assoc. Exc. Cat.* XII, 228),⁷ però temo que confon amb *tarter*, *tartera*; millor PCoromines. Ell mateix sembla donar-li un sentit més exacte

en els seus *Recorts*, 134 (cita en *DBal.*); l'experiència de 60 anys de córrer per Pirineus i Ports Ibèrics em diu que muntanyencs i excursionistes distingim la *clapissa*, esllavissada de pedra mitjana o engrunada pel peu d'una canal o fons d'un barranc en fort pendent⁸ del *tarter* o *tartera* 'caos de grans blocs', en terreny poc o mitjanament pendent: «les immenses cingleres que --- mig-clouen la vall diminuta de Sant Aniol --- y les boscuries d'alzines --- des del repeu de les cingleres fins a les *clapisses* de Bassegoda», MVayreda, *La Punyalada*, III, 76 (I, 66); la característica més destacada potser és que el pedruscall de la clapissa rosola fàcilment.

Personalment, anotat: a Ull-de-Ter, a uns caçadors d'isard, 1928; a Bestracà, 1932; a Setcases m'ensenyen que la *clapada* d'Ull-de-Ter neix en una *clapissa* (1936); a Abella de Vilallonga: *aquella clapissa*: vessant de tartereta que m'ensenyen de lluny (1970); no tant cap a Pallars-Ribagorça (*tarterilla* a la V. de Boí). Però molt, tot al llarg del País Valencià: a Llucena l'acte de la «Comissió de Passos», de 1842: «se encontró una cruz antigua en una *clapisa*» (1961). Però allí només part de les dades testimonien el sentit pirinenc: a la Salzedella és una «roca irregular amb forats però fixa» (1961), mentre que la 'clapissa' es diu *cascallà(r)* (cf. les indicades *Clapes de la Sanxa* d'Alcalà de Xivert); en alguns llocs sembla significar el mateix que als Pir. Or., en d'altres no ho tinc precisat: a la Serratella les *Clapisses Blanques*, a Costur el *Capoll de la Clapissa*. Dellà el Xúquer deu reapareixer el sentit pirinenc: a la Vall d'Ebo una senda puja, Barranc de l'Infer amunt, per les *Clapisses del Cisteller*, 1963; a Alcoi les *glapises* de Sotarróni, pendents rocosos, i el *Mas i Glapisses de Vilaplana*. En fi el mot és ben usual també a les Corberes: a Taltell i Estagell són unes petites cisternes que hi ha dalt del cauce de la Toresa, i a Taltell les distingeixen de l'*oigèra*, que és un «cocó tapat» per una gran pedra (potser també la d'Estagell té una tapa així?).

En val. central (Serra de Calderona), masculí: «l'aigua de la Font del Berro naix en *klapis*»; allí també adjectiu per a una mena de pi: *pi klapis* oposat al *pi rodono* i al *pi ver* (1962). A Algímia de la Baronia *pedra glapis* (1962). *Clapissol* («¿Veu, part damunt d'aquella serra, un *clapissol* ros ab uns parets roges dejús? Són les desferres del monestir de Sant Martí», MVayreda, *Sang Nova* I, cap. 4, 29). *Clapissal*. *Clapissar*.

Aclapar. *Aclapar-se* 'acotar-se', és rossellonès (Grandó, *MiscFabra*, 180; i ALF, Supl.), però també maestr. amb el mateix sentit: «la perdiu s'ha *aklapát*», La Serratella (1961): «—Ei! guardes --- Degolleu ad eixe pres! / --- la filla crida —No! / i als peus del Moro s'*aclapa*», Ga. Girona, *Seidia*, 134; i en parlars d'oc: St. Étienne, delf. centr. s'*aclapà*, Bigorra *aclapà-s* «s'acroupir» i d'altres dades occitanes, FEW II, 736a, § 5. +*Reclapar-se*: «la llebra no es fica en caus: se *reklápá*», Quatretonda, 1962. D'altra banda en alguns *aclapar* és 'dormir', com *clapar*. I en PCoromines, potser no se separa enterament de la idea de 'aplanar-se'